

RECENSIE

Intelligente en originele Woyzeck

Gezien: Woyzeck- your favourite working class hero. Door: Het Huis van Bourgondië. In: Huis van Bourgondië Maastricht, 25-11. Nog aldaar: t/m 29-11.

door **Jos Prop**

Als er één toneelstuk is dat op veel verschillende manieren is geïnterpreteerd, dan is dat wel *Woyzeck*, de tekst waaraan Georg Büchner nog aan het schrijven was toen hij op 23-jarige leeftijd aan tyfus stierf (1837). Dit onvoltooide script heeft theatermakers altijd geïntrigeerd. Bij Het Huis van Bourgondië in Maastricht heeft de jonge regisseur Casper Vandeputte de waargebeurde moordgeschiedenis op een intelligente en originele manier bewerkt. Twee jonge acteurs vertolken de zeven rollen. Een klein attriboot en een verandering in hou-

ding en stem volstaan om de verschillende personages helder neer te zetten. En een brok talent natuurlijk. De speelvloer is bedekt met zand, dat aan het begin en het einde van de voorstelling door Woyzeck met een handveger wordt geëgaliseerd. Zo breien de jongemakers de cirkel rond. In het begin staat dit geveeg voor Woyzecks slaafse onderdanigheid ten opzichte van zijn agressieve meerderen. Aan het eind van de voorstelling probeert hij er de sporen van de moord op zijn geliefde Marie mee uit te wissen. De regisseur richt onze aandacht, eigenlijk heel traditioneel, op de oorzaken die Woyzeck tot zijn wanhoopsdaad gebracht hebben: de mishandelingen door de kapitein - simpel aangeduid door het geschop tegen zijn schenen - het misbruik dat de dokter van hem maakt (met snoepgoed als zoethoudertje) en de roddel over het overspel van zijn geliefde Marie. In de dommekracht Woyzeck stapelen deze feiten zich op. Ons rest slechts het wachten op

de explosie. Acteur Teun Luykx weet de woede en de waanzin die zich langzaam van Woyzeck meester maken indringend neer te zetten. In zijn eindspel maakt hij de laatste meters van de innerlijke weg naar de moord spannend voelbaar. Actrice Alejandra Theus springt met ogenschijnlijk speels gemak van de ene rol in de andere en mag daarbij voor enkele humoristische accenten zorgen. Want de regie heeft duidelijk gekozen voor een lichte toets als tegenwicht voor het drama. Die humor zit in de overdrijving waarmee de personages worden aangeduid en in het feit dat de acteurs af en toe duidelijk spelen dat ze 'maar toneelspe-len'. Die relativerende toon (die ook al in de toegevoegde titelaanduiding zit) zorgt voor een humoristisch onder-ons- sfeertje en geeft de dramatische momenten wonderwel een extra duwtje in de rug. Het geheim van die chemie heb ik nog niet weten te ontrafelen, maar dat de formule werkt laat deze voorstelling op een mooie manier zien.